

REDACȚIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 .
pe 1/4 an 5 .
pe 1 lună 2 .
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 ban; a doua oară
12 ban; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înaintea în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancoate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

UNDE-ȚI COMITETUL NAȚIONAL?

Cetim în „Libertatea” din Orăștie un articol plin de mâhnire pentru ordinul dlui ministru Wlassics privitor la propunerea limbii maghiare în școlile noastre.

În chestiunea aceasta toate ziarele românești au scris la fel, care va să zică au fost *solidare* și astfel s'a împlinit visul domnului Dr. Murășianu din Brașov. Am scris așadar și ne-am vătat în articoli de ziare. „Drapelul” s'a distins prin focul stilului, ce l'a aplicat în cazul acesta. A scris frumos „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna” a întocmit buchet din cuvinte bine sunătoare, chiar și „Telegraful Român” încă s'a pus în chor, să țină isonul.

Și toți am scris frumos și bine. Ne-am fâlit apoi prin cafenele, la prietini, fiecare cu articolul său, ear la masa albă dela „Versailles” în Brașov le-am tras o înjurătură celor ce li-se cuvine și dimineața noi Arădanii am luat-o la plimbare prin păduri, cei din Brașov, mai norocoși în astă privință, s'or fi dus în Stejeriș, ear Meșterul o fi plecat la Turda, să se întărească.

Asta, bine înțeles, este *resistența pasivă*. Nu-ți așa domnule Branisce? Ori, dacă Dumniata nu știi răspunde, te rog, întrebă pe dl Dr. Alexandru Mocsonyi, să ne explice într'un al doilea articol de 7 coloane, că în cazul de față *resistența pasivă* cum ne scapă școlile de maghiarizare? Tot așa, facem apel la amicul nostru Dr. Aurel Murășianu, ca într'o serie de articoli să ne lumineze, într-o cât a folosit ori ba în cazul de față *solidaritatea tuturor grupărilor* noastre politice și apoi într'o nouă serie să ne explice, spre ce folos ne-a fost *acuma* împregiurarea, că nu avem nici un deputat național român în parlament?

Noi așa credem, că *resistența pasivă* în cazul de față a dat faliment. Căci totuși politica doar' nu consistă în articoli frumoși de ziare, cari n'au absolut nici un efect, ci consistă în *acțiuni*, cari prin sila reală dau direcțiune dezvoltării afacerilor publice în lumea aceasta pământească. Noi, cel puțin, am cedit istoria lumii din doască-n doască, dar mărturisim, că nicăiri, de când există această vale a plângerilor, n'am văzut înființându-se state și popoare prin teorii ori prin articoli de ziare, să fie cu iertare.

Se zice însă, că Românii ar avea un *comitet național*. Noi, ce-ți drept, suntem Toma în privința existenței acestui comitet, dar în sfârșit totuși trebuie să existe, căci de câte ori negăm existența lui, sare dl Branisce din Lugoj, se ridică Dr. Murășianu din Brașov, aleargă Meșterul din Sibiu, suflă în buciom Timișoreanca și cu toții dau năvală asupra noastră, ne dripește la pământ și ne toacă-n cap.

Așadar totuși trebuie să existe *comitetul central național român*.

Unde-ți acest comitet? Ori a decretat *resistența pasivă* și așteaptă ca ministerul ungar să compună un regulament intern, care sub pedeapsa grea de închisoare să impună celui *comitet național român* luptă energică în contra ordinațiilor maghiarizatoare ale ministrilor?

Confrații noștri dela Orăștie vorbesc de consistorii, sinoade, de congresul național-bisericesc. Dar toate acestea sunt apă sfințită, ce nu dreg, nici nu strică, dacă *poporul românesc* nu simte trebuința unei *opuneri bărbătești față de noul atac*. Această *opunere* este însă *act politic* și prin urmare conducătorilor politici le revine datoria să miște masele pentru această *acțiune politică*.

Consistoriile numai pe temeiul legii ar putea să remonstreze. În con-

tra legit ele nu pot face nimic. Legea însă este făcută astfel, că organele noastre nu pot face absolut nimic. Căci în § 4 al legii de sub întrebare, alineatul ultim, fiecare poate ceti, cum urmează: „Această instruire obligată a limbii maghiare în toate școlile comunale o regulează ministrul de culte și instrucțiune publică printr'o ordinațiune specială. Toate autoritățile școlare *confesionale* și altele, la facerea planului de învățământ pentru școlile populare, în privința *numărului de oare*, sunt obligate a observa această ordinațiune”.

Legea dispune astfel. Ear lupta în contra dispozițiilor nepotrivite, nejuste și vătămătoare ale unei legi e *luptă politică*, pe care o duc *politicianii* urmați de popor, nu oficiile administrative.

Ori poate domnii pasiviști înțeleg lupta noastră politică astfel, ca d-lor să facă *resistență pasivă*, adică afară de articoli prin ziare să nu facă nimic, ear dela bieteles consistorii să pretindă opunere fâțișă și activă în contra legilor existente, pe cari d-lor ar trebui să le schimbe prin luptă energică?

Unde-ți protestul comitetului național? Unde sunt meetingurile protestatoare? Unde e bubuitul nemulțumirii, de care să tremure puternic? Pardon!

Uitasem, că toate acestea sunt *vifleimuri*, prostii copilărești, *aventuri* nesocotite, cari nu se potrivesc cu maturitatea politică a poporului românesc, cari duc numai la declin și de-sastru.

Afară deci din suflet dorule de acțiuni, oi vino și te sălășluiește într'u noi tu singură *mântuitoare* și de minuni făcătoare *resistență pasivă*!

Unde-ți comitetul național?

Conferența interparlamentară — amintată *La 10 Septembrie* era să se țină în Viena *conferența interparlamentară*. A sosit însă știrea că ziua deschiderii acestei conferențe s'a amânat. S'a zis, la început, că din cauza scurtimei vremii, care n'ar fi suficientă pentru pregătirile necesare. În realitate însă cauza este — *politică*. E vorba de un „putsch” pe care unele dintre partidele austriace voiau să-l facă, aducând în discuția conferenței chestia *naționalităților din Austria*.

Îți poate închipui ori-și-cine ce spectacol s'ar fi înscenat când Cehi, Germani și Italiani s'ar fi încercat asupra unei chestiuni care de ani de zile îi preocupă și li-au răscolit patimile. Și mai ales la câte comentarii s'ar fi dat privilegiu în lumea mare. Guvernul austriac a aflat însă despre intenția partidelor și a sărit la mijloc să aplaneze afacerea, să îndăture „putsch”-ul.

Lucrurile merg însă greu și deoare-ce nu s'o ajuns încă la o înțelegere, conferența a fost amânată. Până când, nu se știe. Se crede ca totuși în Septembrie, pe la sfârșit, va fi convocată.

Marele poseur...

Marele poseur, zis în Arad Hány János al Românilor, am numit pe Osicsó, răspunde în „Tribuna” (dela 10/23 c.) articolului nostru. Adică vorba vine că . . . *răspunde*. Pe românește asta se chiamă înjurătură. Se înțelege, la adresa noastră, care i-am spus buchile.

Zice că sunt „infecte insinuări” cele scrise de noi, că l'a cuprins o „indignare desăvârșită” citindu-le, că suntem un „jurnal revolver”, „jurnal ticălos”, că „respinge cu dispreț invinuirile infernale” și „atentatul diavolesc” și așa mai departe, în stilul care într'adevăr caracterisă omul.

De astă-dată marele reclamagiu vrea să facă și pe intrigantul, în realitate ne dă însă tabloul unei disgustătoare perversități. După-ce spune că „turbați s'au năpusit și asupra octogenarului președinte încărunit în lupte pentru drepturile poporului său, cu amenințări nemai pomenite între oamenii civilizați”, va să zică se pune alături ori mai bine după spatele „octogenarului președinte”, mai vrea să ne prezinte ca și când în

ZINA.

NOVELĂ

DE

IOSIF POPESCU.

I.

— „Lucru ciudat!” zicea tinerul Ghermănescu întinzându-se în comodul său fotel și așezându-și picioarele pe un scaunel dinaintea sobei; „lucru ciudat! Fetița aceea nu-mi mai iese din minte.”

Își rezimă capul de spatele fotelului și rămase cu ochii ațintiți spre tavan, pe când degetele sale răsuciau în neștire o țigară.

— „Ar fi ridicol, să mă înamomez, după-ce Parisul mi-a suris cu frumsețile sale, după-ce iubirea femeiască nu mai are secrete pentru mine. Ar fi într'adevăr ridicol și trist. Iorgule, fetul meu, păzește-te de o întâmplare, care ți-ar păta reputațiunea... Drace! era să mă aprind!” Într'adevăr, picioarele sale, încălțate numai cu pantofi, se apropiaseră prea mult de foc. Această împregiurare îi aduse aminte, că trebuie să-și aprindă țigara. Indată nori de fum se ridicară încet, mai întâiu rostogolindu-se într'o coloană groasă, pe urmă împrăștiindu-se și făcându-se nevăzuți. El privi câte-va minute visător jocul capricios al coloanelor de fum. Dar în curând acestea din informie, ce erau luată o formă pipăită, se prelăcară într'un cap grațios și mândru cu păr ca

pana corbului și cu ochi de mură coaptă. Niște buze rumene, o gură superbă și puțin cam desprețuitoare se întredeschideau pentru a lăsa să se vază două șiruri de mărgăritare. Ah! dar acei ochi, cât de mândri erau ei, și cât îl priviau de indiferent cu o lucire rece, aproape crudă. Pe urmă acest cap căpeta un trup, o statură înaltă, cu forme bogat sculptate, cu mersul mândru de regină.

— „Ear ea?” strigă Iorgu cu necaz. „Mă va persecuta ea în veci? Priei nălucă!”

Zicând acestea, tinerul sări drept în picioare, aruncă în foc țigara abia începută și își scutură lucitoarele plete de abanos cu o mișcare din cap energică și grațioasă tot de odată. Apoi începu a se plimba repede prin cameră ca pentru a gonii chipurile, care-l persecutau mintea. Pe urmă cu energia desperării, tinerul se așeză pe scaunul dinaintea pianului, și începu să lovească cu furie clapele, care scoaseră un sgomot amețitor. Părea că toți genii infernului se uniseră pentru a da un concert turbat. Cu încetul însă furia se liniști, aria luă o formă, allegro vivace se prefăcu într'un andante dulce și născu o musică duioasă, plângătoare; părea espresiunea unei inimii suferinde. Ochii lui Iorgu se mulțieră de lacrimi.

— „Priei, diavole!” strigă el de-odată, „eată-mă cântând aria, pe care a cântat-o ca în seara, când am văzut-o pentru prima oară.” — Și în necazul său lovî cu toate degetele nevinovatele clape, care gemură în tonuri lungi și plângătoare.

— „Ah! imi face rău.” Tinerul luă penelul și schiță câte-va figuri inclare, fără vre-o țință anumită. Gândurile sale se perdură din nou, pe când mâna lui aluneca pe hârtie și scornia figurii cu păr negru și ochi negri.

Ear afară vântul sufla greu, neaua scârțăia sub pașii umblătorilor. Era eamnă, era gerul Bobotezei!

O suflare a vântului sguduî ferestrele și deșteptă din visuri pe Iorgu, care abia acum văzû că schițase portretul ei.

— „Brr! a început să-mi fie frică. De voiu continua așa, sunt un om perdut. Aide, Iorgule, amicul meu, adu-ți aminte, că un om de viațoarea ta nu poate iubi cu pasiunea înjosoare a unui sclav. Mândrie pentru mândrie, dispreț pentru dispreț, dinte pentru dinte! Bravo! acum te recunosc!”

Și pentru a-și proba, că într'adevăr devenise omul de modă al orașului, el sună.

Un servitor intră și primi ordinele stăpânului său; apoi se depărtă. Ghermănescu se găti repede. Un om frumos n'are trebuință de multă chibzuială pentru a deveni fermecător. Printr'o ușoară atingere cu peptenele, perul său luă acele forme undulătoare, acele reflecturi focoase, care sunt caracteristica regiunilor sudice și . . . române. Într'o clipă un costum elegant acoperi frumoasele sale forme. Ghermănescu se îmbrăca tot-deauna fără ajutorul servitorului său; era un obicei vechiu. Când clopoșii negrilor săi armăsară răsunară în curte și o sanie ușoară și grațioasă se

lupta ce o purtam noi am fi despărțiți de amicul nostru Veliciu, ear nu d-sa se leagă de pulpana hainei acestuia, parcă un Veliciu poate simțita cu fratele de cruce al lui Boksán Szevér și Măglaș Măuila.

Culmea cinismului și a nerușinării este însă când marele reclamagiu spune că amicii nostri „au obiceiul vechiu de a trada secretele conferențelor intime“ pe când se știe aici și va vedea în curând și Csicsó asupra cui planează bănuțelile și cine va trebui să iasă din comitet pentru indiscrețiunii egale cu spionajul.

Să analizăm însă prosa veninoasă.

Constatăm întâiu de toate, că acest reclamagiu, care vrea să pozeze drept un Cato, spune neadevăr și seduce publicul.

Serie:

„In ședința extraordinară congregațională a comitatului Arad din 1 August era pus la ordinea zilei și rescriptul municipiului Arad, prin care era somat comitatul a interveni la parlament și la capitala țării ca prin lege să se decreteze ridicarea unui monument lui Ludovic Kossuth.“

Minciună sfruntată, căci eată ce se scrie în adresa respectivă propunerea municipiului:

„Köteleseégünknek tartjuk ezért felszólamlani és figyelmeztetni a fővárost a nemzet felháborodására, hogy ok nélkül huzódik a Kossuth szobor megalkotásától.“

„Teljes tisztelettel kérjük ezért a székes főváros tekintetes törvényhatóságát bizottságot hogy a Kossuth szobor fellállítására iránt haladéktalanul tegye meg a kezdeményező lépéseket“...

Pe românește:

„Ținem că ne e datorință să luăm deci cuvântul (asta o spune după ce înșirase că obștea maghiară a strins bani pentru statua lui Kossuth! Red.) și să atragem atenția capitalei asupra indignării naționale că fără cauză se reține dela ridicarea statuei Kossuth.“

„Rugăm deci cu toată onoarea pe comitetul permanent al municipiului capitalei ca pentru ridicarea statuei lui Kossuth să ia măsuri de urgență“.

Unde e vorba aici de parlament a cărui intervenire în chestie ar pute să ne angajeze și pe noi Români?

Unde-i vorba aici de lege, care să se facă și în numele nostru?

Zice apoi Csicsó că memoria lui Iancu n'a fost insultată în congregație, căci dacă ar fi îndrăznit cineva s-o insulte, d-sa, Csicsó cel grozav adică, îi oprea cuvântul în gât, așa-l plesnea!

Minciună sfruntată și asta.

Dar oare amicul său intim Boksán Szevér n'a afirmat că s'a defraudat fondul Iancu? Oare Vásárhelyi László nu s'a sculat și cu indignare a protestat ca numele lui Iancu, un tăciunar ordinar, să se pronunțe d'odată cu alui Kossuth? Și nu pe amândoi aceștia amicul nostru Dr. Suciu i-a pus la loc, ear Csicsó a tăcut molcom și după congregație s'a dus la bere cu Boksán Szevér?

Csicsó știa apoi, că dl Veliciu s'a iaturs dela băi, știa că nu d-sa singur este vice-președinte, ci vice-președinte e și Dr. Suciu. Dacă ținea deci ca din chestia ce a slevat Români să iasă cu cinste, de ce n'a avisat pe president ori vice-president, ori de ce n'a convocat d-sa conferința obicinuită a membrilor clubului? Asta-i era prima datorie! Și de ce a tănut până într'atâta ceea-ce are de gând să facă în congregație, încât cerând, în ajutor congregației, niște informațiuni (privitoare la Fondul Iancu) dela un amic al nostru și acesta întrebându-l că la ce-i trebuie, a răspuns evasiv, zicând că numai așa, se ocupă particular de chestie.

Acestei purtări, în stilul său incoherent, cum i-ar zice Csicsó?

Ei, dar la toate acușările noastre că: 1) inoportun a slevat chestia; 2) că a stricat în loc să dreagă; 3) că a nesocotit solidaritatea și 4) că a urmărit simplu reclama, — d-sa nu răspunde ci cu proverbul unguresc: Măroról beszéi — Csicsó, mikor a bor árát kéri! Bate câmpii, acuză și insinuă în cel mai desgușător chip.

Cât privește „unanimitatea“ care l-a ales și pe Csicsó, alături de Veliciu și Dr. Suciu în presidența clubului, e compusă nu din Bocșănești, Rosvănășii, Hamsiștii și Măglași, amicii lui Csicsó, ci exclusiv din amicii de ai nostri, după-cum și la Șiria în urma recomandării noastre, care am vrut o conlucrare solidară la comitat, a fost Csicsó ales; amicul său Varga, notarul din Socodor. desigur nu l'ar fi ales. Dăm lui Csicsó întâlnire la club și să vedem îi dă mâna să facă și acolo pe grozavul!

De altminteri cine nu știe oare pe aici, că Csicsó s'a despărțit de noi după ce ai nostri nu au vrut să-l aleagă membru în direcția „Victoriei“?... Și nu va tăgădui nici d-sa, că la 1 Maiu 1899, în ajutor algerii de episcop, a declarat redactorului

nostru că se despărte desăvârșit de noi; eată de ce: susținând noi pe Iosif Goldiș și alegându-se acesta episcop, se întăresc Mangra, Oncu, Ciorogariu și Suciu, ceea-ce este în detrimentul material al d-sale... D'atunci deja s'a întovărășit cu Hamsiștii și Bocșăneștii, ear sub durata campaniei recente de episcop a mers până a se expectora în chipul cel mai spurcat împotriva lui Vasilie Mangra, amicul din copilărie alui Mihaiu Veliciu. Și totuși are obrazul să scrie în organul „octogenului președinte“: „valorosul meu amic Mihaiu Veliciu“!..

Cât privește afirmarea că Iancu „încă din pruncie i-a fost idealul virtuților românești“ și că pentru cauza națională a cheltuit deja „o mică avere“, earăși e laudă răsuflată... Fapt netăgăduit este numai, că asupra tinerilor țărani din Moroda, ajunși la tribunal pentru *hora Liget*, va să zică pentru cauză națională, a scos licitație, ș'anume pe cei mai cu stare, căci unii săraci n'au avut de unde să-i plătească onorariul întreg pentru-că i-a apărât, și nici n'a vrut să-i aștepte. Desnădăduții veniseră bieții, la redacția noastră, să se plângă că la ce advocat „naționalist“ i-am îndemnat să meargă. Ei, dacă unor sărmani țărani n'a iertat câte 5 și 10 fl., de unde virtutea să cheltuiască „o mică avere“?!..

Dar să încheiem. Aici, în comitatul Aradului și pe unde avem noi legături, se cunoaște bine trista celebritate Csicsó. Și ori cât de sus vrea să ne ia, n'are „Tribuna Poporului“ să se apere încontra acestui advocat, care dacă a apărât bine în procesul Iancu, nu e mai puțin adevărat că, cu o desinvoltură detestabilă a apărât și pe Bocșănești și apără și pe Hameea, năpustindu-se furios împotriva celor cari față de francmasoni și geșeftari apără sfânta biserică drept măritoare a răsăritului.

Avem aci a face pur și simplu cu „patime diavolești“, cu un curios monstru moral pe care e chestie numai de vreme să-l cunoască Români de pretutindenți, după cum îl cunosc arădanii.

DIN ROMÂNIA.

Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument comemorativ la Călugăreni a adresat un apel către administrațiunile județene din țeară pentru a contribui la ridicarea acestui monument.

Unele județe au răspuns deja la acest apel.

Din străinătate.

Regele George la Petersburg.
Regela Greciei a plecat la Petersburg pentru a asista la căsătoria fiului său, Principele Nicolae cu marea ducesă Elena Vladimirovna, fiica marelui duce Vladimir Alexandrovici, unchiul țarului Nicolae II.

Guvernul bulgar și congresul macedonean. Agenția bulgară publică nota următoare:

Câte-va ziare streine află din Sofia că guvernul bulgar ar fi încercat de a reconcilia cele două grupuri adverse din congresul macedonean, povățuind alegerea profesorului Mahailow-ki, ca președinte, și a generalului Zonceff și a lui Sarafoff, ca vice-președinti, ai comitetului macedonean.

Aceste aserțiuni sunt curate născociri, căci guvernul bulgar, fără a se amesteca în discuțiunile congresului, supraveghează de aproape acțiunea macedonenilor, și va pune mâna pe ei îndată ce vor depăși limitele legalității.

Un general german despre războiul din Africa-de-Sud.

Generalul von der Goltz, celebrul organizator al armatei turcești a publicat în „Deutsche Revue“ un studiu asupra războiului din Africa-de-Sud.

Întă un recurent al acestui studiu: „Deși armata engleză a făcut greșeli, u trebuia să le exagerăm. Un oficer superior german marșal la primele lupte, totdeauna de generalul von der Goltz asupra modului cum operau trupele engleze, a răspuns:

„Aproape ca și ale noastre pe terenul marelor manevre“.

Resultă prin urmare, că toate armatele din Europa au de învățat ceva după urma acestor războaie.

Mai întâiu pericolul atacurilor de front în prezența unui adversar hotărât și care یرge bine.

Apoi, nepetita artileriei în fața unei infanterii de prima ordine. La Colenso, peste 200 de baterii engleze trăgeau asupra unei poziții bune care, grație prafului ridicat de obuze, a devenit în curând invisibilă. S'a repezit infanteria engleză pentru a o ocupa și puștile Bariller rămasi pe loc au decimat-o și au silit-o să bată în retragere.

După generalul von der Goltz există în Germania o tendință de a exagera rolul artileriei grupate în masă. Cu noile obuze, un tun bur a scos din luptă 14 tunuri engleze, pe cari le-a demontat unul după altul. Războiul anglo-bur s'ingrijeste într'un sens, învățăminte dela Plevna, unde 44 de tunuri turcești au ținut pept la peste 200 de tunuri rusești.

opri la scară, tinerul era deja jos și dintr'o săritură se află în frumosul vehicul.

Biciul pocni odată în mâinile sale și sania sbură ca vântul prin stradele principale ale Bucureștilor. Era o cursă nebună. Generoasele animale parcă-și cunoșteau frumșeța și grația mișcărilor lor. Percurgând în lung calea Victoriei, care în anul 1876, când se începe istorisirea noastră, purta numirea de podul Mogoșoaiei, sania lui Iorgu ajunse în dreptul bisericii Sărindar, astăzi înlocuită printr'o grădină, și coti pe bulevardul Elisabeta. Acesta era terminat numai până în strada Brezoianu, ear de aci înainte era deschis provisoriu până în strada Schitu Măgureanu, ear grădina Cismegiului în partea aceasta nu poseda bogatele plantațiuni de astăzi, astfel că de pe noul bulevard se putea vedea lacul.

Ca atras de o putere misterioasă, Ghermănescu își continuă drumul pe noul bulevard, unde circulația era foarte anevoioasă din cauza grămezilor de pavele, bordure și alte materiale de construcțiune, ear în dreptul Cismegiului arunca o privire repede asupra lacului înghețat, unde o mulțime peștriță de amândouă sexele patina cu tot focul tineretei.

Dar cine era regina cu formele încântătoare, care aluneca cu eleganță și maestate pe luciul gheții? Era chiar ea, Zina mândruliță.

— „Da, este Zina“, suspină Ghermănescu și scărșni din dinți. „Este ea, demonul, care mă persecută. Nu voiu să o mai văd“.

Iorgu strinse cu furie frânele armăsarilor,

biciul său șueră în aer și atinse cu pleasna coastele nobilelor animale. Acestea, surprinse de pe-deapsa nemeritată, tremurată de durere și încordându-și toate puterile, se repeziră înainte cu o iuțea amănitoare. Sania sbura formal, abia atingând pământul, dar imediat se lovi de o grămadă de bordure și se rupse. Pumnul de fier al tinerului se încordă atunci și opri în loc animalele turbate, pe când feciorul sări din sanie și le prinse de frâu. Iorgu se cobori.

— „Du-te cu sania acasă“, zise el.

Deși această scenă s'a petrecut într'o clipită, ea n'a scăpat din vederea patinătorilor, a cărora atențiune fusese atrasă prin elegantul echipagiu al lui Ghermănescu. Din mai multe părți resunară țipete de femei îngrijate pentru soartea interesantului tiner. Zina însăși, mândruliță Zina, pâlî și duse mâna la inimă. Dar aceasta fû mișcarea unui moment; căci îndată fața ei roși, apoi frumoasa față se aruncă cu pasiune în îmbulzeala patinătorilor.

Ghermănescu stete un moment la îndoială, neștiind ce să facă apoi cu un gest de nepăsare intră în grădină.

Îndată câți-va „amici“ veniră să se informeze despre starea sa. El răspunde cu liniște, că era teafăr și că tot lucrul nu merită atențiune.

— „Mare minune, domnule Ghermănescu“, zise o doamnă, care se apropiase de grupă, „mare minune, că nu ți-s'a întâmplat ceva. Am crezut, că se sdrobește sania în bucăți, așa de tare a fost lovitura“.

— „Adevărat“, răspunde Ghermănescu, „se putea observa de aci atât de bine? Credeam că toată istoria a fost trecută cu vederea“.

— „Când este cineva un om atât de interesant“, zise o altă doamnă surizând, „nu se poate să nu atragă atențiunea tuturor chiar în timpuri ordinare; cu atât mai mult, când se află în pericol“.

— „Ce se potrivește“, se crezû Ghermănescu obligat de a răspunde la acel compliment pe față. „Mă faceți să roșesc, doamnă“.

Cercul amicilor rîse.

— „Cred, că ar fi cam greu, să-l faci pe Ghermănescu să roșească“, zise unul dintre ei.

— „O, nici așa de greu, precum s'ar părea“, zise earăși prima doamnă, „priviți, acum roșește fără motiv“.

Intr'adevăr, o ușoară roșeață apăruse pe fața lui Ghermănescu pentru-că Zina trecuse pe lângă grupa, în mijlocul căreia se afla el, fără a-l învrednici cu o privire. Dar această roșeață avu numai durată unei secunde. Tinerul era prea umblat prin lume, pentru a nu se pute stăpâni.

— „Ei, Ghermănescule, nu patinezi?“ strigă un tiner oficer apropiându-se de grupă. Am putea face un frumos cadrul. Dar ce a-i pățit mai adineaori, era mai să dai de belea?“

Oficerul, zicând acestea, întinse mâna interesantului tiner, care o strinse cu căldură într'ale sale.

(Va urma.)

Cu toate acestea trebuie să ne amintim că acele unde Barit s-a putut bine, trupele europene s-au dat peste înalț, impresionate de efectele canoanelor.

„Barit n'au n'ari”, zicea veselul oficer superior luf von der Goltz. Germanii și Francezii, de și tot așa de brași, își pierd mai ușor sângero lor rece.”

Generalul german, după ce analizează cu finețe calitățile morale ale luptătorului bur, aduce omagii energiei și constanței poporului englez care nu s'a lăsat să fie abătut de nici un desastru.

Cu câte va luf înainte de războiu, un general englez îi zicea: „Suntem condamnați să pierdem Indiile. Nu rila vor lua Rușii, ci chiar Indienii, când o vor voi cu tărie. Ei sunt trei sute de milioane, și câte va sute de mii de europeni nu vor putea să reziste atacului lor. Eată pentru ce trebuie să căutam în Africa-de-Sud o des-păgubire. Vom trimite 100.000 de oameni pentru a supune cele două republici; dacă nu e deajuns, vom trimite 200.000, apoi 300.000. Dar ne vom ajunge scopul.”

Cu toate greșile individuale prieri nite de derința de-a despresura trei gar-nisoni prizonieri, conchide von der Goltz, Englezii și-au urmărit până în carēt programelor și i-au adus la îndeplinire. Faptul acesta e un frosos exemplu de energie națională, din care trebuie să se tragă lecție.

Școala română superioară de fete.

Amintim că la 1 Septemvrie n. încep înscrierile la școala română superioară de fete din Arad. Din cauza ordianului ministerial, care oprește ea în particular să se mai pregătească cineva pentru cariera de învățator ori învățătoare și deoare ce școala numai în anul viitor va avea corp didactic suficient pentru a se declara public departământul pedagogic al ei, eleve în cursul I pedagogic nu se vor primi în anul curent. Se primesc însă eleve în cursul I civil, împrejurare asupra căreia atragem osebita atențiune a părinților.

Școala rămâne deocamdată tot în vechiul local, deoare ce nu s'a putut încă financia planul clădirii noului edificiu, decis de Sinod și Consistor, edificiu care va costa peste 90.000 fl. și va fi una dintre cele mai somptuase școli de fete.

S'au făcut însă însemnate îmbunătățiri în interiorul vechiului edificiu și pentru a garanta o cât mai regulată și îndestulătoare îngrijire materială a elevelor, s'a angajat d-na Valda care să sibă numai grija menajului. Pentru cele educative a vieții din internat, grija va purta-o d-șoara profesoară Cornelia Mușiu, care deja servește al treilea an la această școală spre mulțumirea superiorității școlare și a părinților, după cum d-șoara Mușiu are și toată simpatia elevelor. Instrucția e încredințată aceluiaș corp profesoral care stăta ciliță și-a dat în anul din urmă pentru ca elevele să fie împărțite de cunoștințele necesare înscrise în program.

NOUTĂȚI.

ARAD, 25 August n. 1902.

Mitropolitul Mețianu și „Füles Bagoly”. I. P. S. Sa Mitropolitul Mețianu n'are abonată o singură revistă literară românească, n'are bibliotecă ci lectura întregă și este câte un călindar... Are însă abonat „Füles Bagoly”, foaia aradană prinfesă americană, după părerea lui „Arad és Vidék” este însă un jurnal revolver, o marderie, o rușine a presii maghiare ear redactorial, s'a după cum scrie același ziar politic, un om de nimica, ale cărut insulte nu pot atinge de altfel pe un om cinsit.

Verba e că „Füles Bagoly” a spriginit candidatura la episcopie a lui Harnae și nu e număr în care să nu-și varse bielele asupra alesului nostru episcop V. M ng a. Eată de ce mitropolitul Mețianu este abonat al lui „Füles Bagoly”. S'aceasta o spune însuși „F. B.” în numărul său de alal-ăert, care

de altfel a fost confiscat eară de poliție, după cum a fost confiscat și numărul în care atacase Coroana, ridicând spânzura-tore pentru priutul ministru dacă ar recomanda însășirea lui Mangra și purtătorului de Coroană, dacă ar intra de episcop pe alesul diecesei Aradului.

Cel puțin după ce „F. B.” a fost confiscat pentru lesa majestate, mitropolitul Mețianu trebuia să refuze această mardarie. Cel mai elementar simț politic ordona aceasta... Ei, dar mitropolitul dela Sibiu pornește în toate după patimă și patima i-se mai potolește când în „F. B.” citește mardării și insulte la adresa celor cari în diecesa Aradului au pus capăt sistemului de nepotism și simonie și de două ori au trăsnit pe candidatul I. P. S. Sale, demn de altfel de întreg spriginul lui „Füles Bagoly”!

Consistorul metropolitan al bisericii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania, e convocat la ședințe pe ziua de 2 Septemvrie st. n. și zilele următoare, la rezidența arhiepiscopoească și metropolitană dia Sibiu.

Boală de vite în Oradia. Intocmai ca în Arad, așa și în Oradea a izbucnit boala de vite. S'a ordonat carantina și până ce boala se stingă s'a sistat ori ce trg de vite.

Rășcoală într'o fabrică, ș'nume în fabrika dela Boros-lőcs, era să se îndeplinească zilele acestea. Din întâmplare însă în urma unui incident provocat de două lucrători, Coșta Pinte și Petru Iojă, cari au atacat și rănit pe șeful de atelier Ursis, au intervenit geandarmii și pretorul Vučenese; s'a făcut în fabrică perchiziție și s'au găsit acolo trei revolvere, bâte cu șiș și trei cușite. Pinte vrea să organizeze edică o rășcoală în rugă și se pare că mai mulți țoverăși l'ar fi sprijinit. Sâmbătă după amezzi în fabrică mer nu s'a lucrat. Pinte a fost osân-ăit în 22 zile temniță și să plătească paguba cauză ear Iojă la amendă de 10 cor.

Un cheiner sardanapalic. Pe când poliția dia Arad cercetează încă în afacerea așa zisă „kosaras” (a femeilor vinzătoare de ceșuri, dar cari rajloceau fete tinere pentru anume domni din Arad), în Pâncota cheinerul Farkas Márton s'a apucat și el de acest sport — domnesc. A în-ș-lat adică în camera sa o fată de 12 ani a unui meseriaș d'acolo, promițând că i dă „șijă” — pâne și salam. De fapt și avea este-va felul de salam. După ce fata intră însă în odăie, încuis așa și viole pe nenorocite, care a început să strige, dar până să viole așit s'o seape, cheinerul își satisfăcu pofta sardanapalică. Geandarmii l'au arestat în urmă, dar ascultat la judecătoria din Șiria, cheinerul a fost pus în libertate pe cuvânt că n'a violat fata ci totul cu voia ei s'a petrecut.

Ninsoare. Mercuri noaptea spre Joi a nins pe Bucegiu, acoperindu-l cu zăpadă până jos, unde încep pădurile. În Zărnești termometrul e coborât la 5° d'asupra lui zero. Piatra Craiului e albă de zăpadă.

Petreceri. Concert urmat de dans, va arangia timpania română din Fecica-română în 15/28 August (St. Maria Mare) în sala școlii de băști. Prețul de intrare: Locul I 2 cor. 40 fl.; locul II 1 cor. 60 fl.; loc de atăt 1 cor. Inceputul la 8 oare seara. Venitul curat, pentru scop filantropic. — Suprasolv, precum, oferte se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale publică. — Producțiune va arangia Corul vocal gr.-cr. rom. din Rucășdia, sub conducerea d-lui Emilian Novacovicu Joi la St. Maria-mare (a Adar născ. de Dumnezou) în 15/28 August 1902, în localitatea școlii vechi din loc. Program 1. Concertal. 2. Teatrul. „Sărăcie lucie” comedie populară cu cântece într'ua act de Iosif Valcan. După producțiune joc. Inceputul la 8 1/2 oare seara. Intrarea de persoana: Loc de șezut 1 coroană, loc de stat 40 fl.

Tolstoy, marele scriitor rus, după-cum spun și unele ziare din România, voia să plece din Rusia și să se așeze în regatul fraților noștri. Telegramme recente vestesc însă că autoritățile ruse nu-i dau pașaport și așa nu poate pleca.

Ovrei isgoniți. Știri recente sosite din Rusia spun că atentatul contra guvernatorului Obolenszky, care a scăpat cu viață numai grație faptului, că purta că-

mașă de zale, dar la picior e grav rănit, a fost pus la cale de Ovrei. Din aceasta cauză, atât autoritățile cât și poporația creștină prigonește pe Ovrei și se așteaptă ca în curând să fie isgoniți de p'acolo o mulțime de Ovrei.

Pentru o fată. Se șnuță din Mailăth-falva, lângă Vinga (omis. Timis), că între mai mulți secerători s'a iscut o bătae cumpliată din cauza unei fete. Opt lucrători sunt grav răniți.

Curagiu. Relevând declarația d-rului Koch, cu privire la experiența d-rului Garnault, că un caz izolat nu dovedește nimic, studentul în medicină, De Geninac, serie din Apporgny ziarului „Pressa” din Paris, că se pune la la dispoziția lui Garnault, spre a servi ca subiect de experiență.

Se încaeră. Dacă nu s'au încăerat cu guvernamentului, kossutișii se încaeră între sine din cauza felului cum se arangiază serbarea dela 19 Septemvrie. Deocamdată cearta a început numai în jurnale, ș'acolo sub linie. Astfel Bartha Miklós a publicat în „Magyarország” de ert un foileton în care după-ce spune că serbarea se arangiază în chip meschin, în spirit de clică, își bate joc de im-nul și oda scrisă pentru acest prilej și pre-miată de cet dela „Független Magyarország”, ziarul lui Kossuth Ferencz. Il freacă rēu indeozeb pe Pap Zoltán, poetul partidului, a cărui odă arată că e un galimatias, o prostie încât e adevărată rațiune națională că s'a primit la țipar, ba încă se mai și declamează așa prostie.

Inventatorul telefonului, Alexandru Graham Bell, lucrează de mai mulți ani la un balon dirigiabil, în vederea expozițiunii universale dela Saint-Louis (Statele-Unite). Cu ocaziunea acelei expozițiunii se va ține un mare concurs de aerostate. A. Graham Bell pretinde că invenția sa este superioară aceleia a lui Santos Dumont.

Duel original. Un frances și un american s'au bătut în duel, într'un mod neobișnuit. Duelul a avut loc pe lacul Lucerna (Elveția), cu pistolul. Pe-care din adversari era într'o luntre. Francesul a fost ușor rănit.

Campanile. Se anunță din Veneția că lista de subscripție pentru reclădir-a Campaniei a atins cifra de 1.398.381 franci. Lucrările de curățire a terenului înaintează cu repeziune. Reclădira va începe în 1903 și se speră că până la 1905 noua Campanilă va fi terminată. Ruinele, ce presintă un interes artistic, dar cari nu pot fi întrebuițate la reclădire, vor fi păstrate într'o sală, probabil în palatul Dogilor.

FELURIMI.

Un dat interesant. Sâmbătă (9 August st. n.) la 1 secundă de ore 1 din noapte a fost un dat de tot interesant. În secunda aceea, s'a împlinit a doua secundă din al doilea minut din ora a doua a zilei a doua din săptămâna a doua a lunii a doua din jumătatea a doua a anului al doilea din secolul de două-ori al zecelea (XX).

Cură de miere. Precum se recomandă a să face cură de lapte și struguri, tot așa se poate recomanda și mierea pentru o cură de tămăduirea unor boale a organelor de respirațiune și de stomac.

Un țeran cuminte. Un țeran se duse la un avocat, căruia îi povesti cauza, pentru care ar trebui să pornească un proces, și ceru să-i spună, dacă va câștiga procesul. După puțină gândire îi zice avocatul: „Dacă e adevărat ce-mi spui, vei câștiga”. Țăranul răspunde: „De bună seamă, că nu voi începe procesul, pentru-că eu ți-am povestit cum stă lucrul contrarului meu”. Zise, plăti taxa obicinuită pentru consultare și se duse acasă. — De-ar face toți așa.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 August. Semioficiosul „Budapesti Tudositó” după ce spune că ministri celor două părți ale monarhiei au conferat și discutat ziua întregă asupra pactului, luând parte la discuție și referenții speciali, spune că mai ales în jurul tarifei vamale s'a învârtit discuția. „S'a constatat — serie — că în mai multe chestii principale s'a ajuns la înțelegere, în altele la apropiere, sunt însă nenumărate chestii asupra căror n'au căzut încă de acord, așa că discuțiunile vor trebui să fie urmate. Se vor urma anume în Budapesta. Ministri maghiari au și plecat din Viena.”

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Insertiuni și reclame.

2581/1902 t.-kvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A lippai kir. járásbíroság, mint telekényvi hatóság közhírte teszi hogy özv. Grincs Jánosné aradi lakos végrehajtott szenvedett elleni 99 kor. tökéketelés és járuléki iránti végrehajási ügyében a lippai kir. járásbíróág területén levő a lippai 1250 sz. t.-kvi nyben A I 1. sor 2078 haz. a. foglalt 884 a sz. belteikes házból az arverést szenvedő Goron Lenkát illető fele vé szére az arverést 858 kor. ezennel magálapított k.káltási árban elrendelte és hogy a fenetebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi október hó 25 napjának délelőtti 11 orakor a bíróság 28 számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított k.káltási árban alul is eladatul fognak.

Arverezni szálékozók tartoznak az ingatlanc becárának 10% át, vagyis 85 kor. 80 fill. kézpénzben, vagy az 1881 évi IX. tcz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 éri 3333 az a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 § ban kiejölt óvadék képes értékpapírban a kikü döt kezéhez letenni, avagy az 1881 évi IX. tcz. 170 § a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről k.káltott szabályozó elismervényt átvez-gáltatni.

Lippán, a kir. j.-bíroság mint t.kir hatóság 1902 évi július hó 11-én.

(Aláírás olvashatatlan).

Tinér román

bine situat cu un venit anual deocamdată 2000 cor., care însă cu timpul se urcă do-rește a face cunoștința unei d-șoare române, eventual a unei văduve tinere cu dotă (zestre) de 6—8000 fl. Scrisorile înșoțite cu fotografie au a se adresa administrației ziarului „Tribuna Poporului” sub inițialele „C. N.” S'a asigură cea mai mare discreție. 830 2—3

Se caută

O econoamă

care să conducă casa unui proprietar văduv, trecut peste vârsta de 60 ani, om singur. Reflectanta are să fie femeie văduvă, fără copii, lucrătoare, vărsată în toate afacerile și lucrările casnice, solidă și de încredere, trecută peste etatea de 45 ani.

A se adresa către Administrația acelei foi. 821 5—6

Stabiliment de hydrotherapie

„WÄLLISCHHOF“.

Stațiunea de tren Brunn-Maria-Enzersdorf 30 minute departe de Viena.

Aranjament modern, prețuri moderate

(medicul, folosirea băilor, locuință, proviziunea întregă 21—32 fl pe săptămână, amășutat locuinței).

Cu prospecte și informațiuni detaliate stă la dispoziția on. public direcțiunea stabilimentului și medicii: 800 13—

Dr. Lazar Popovici, medic consilier Viena XV., Mariahilferstrasse 136.

Dr. Marius Sturza, medic dirigent în Wällischhof p. u. Maria-Enzersdorf bei Wien.

Em. Manno-Zissy

Casă de comisiune pentru cereale și produse în Budapesta

Petőfi-tér Nr. 3.

Cu ocaziunea prezentei recolte imi ofer serviciile la D-nii economi, proprietari și negustori, cari doresc a vinde, respective a expedia direct la Bursa de cereale din Budapesta produse ca:

grâu, orz, ovės, cucuruz, rapiță etc.

La această Bursa lucrez de ani îndelungați cu succes și servesc pe clienții mei cât se poate de solid și ieftin. Rog deci, ca ori-ce întrebare în această privință să mi-se adreseze mie direct în limba română; voi răspunde la toate în mod detaliat spre orientare și voi fi gata să satisfac cu exactitate și promptitudine cererile lor.

Cu distinsă stimă

Em. Manno-Zissy, Budapesta, Petőfi-tér Nr. 3.

Observațiune. Numat acel care are cel puțin un vagon de unul din aceste produse va putea adresa marfa la firma mea; în acest caz are să-mi trimită cu poșta o probă al cărei preț va fi taxat la bursă. Domnul care va fi mulțumit, cu prețul să expedieze marfa după îndrumările mele și îndată-ce voi primi recepția de predare (duplicatul) de la stațiunea respectivă mă oblig ca numat de cât să trimit avansul de 70% în bani gata, iar restul se va plăti după vânzarea marfet.

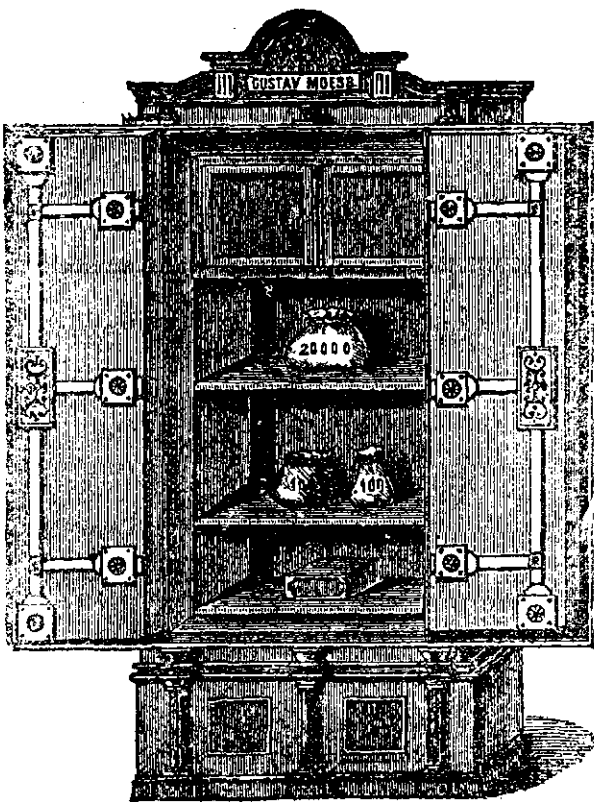
Proprietarul marfet nu trebuie să plătească în fața locului costul transportului de la stațiunea expedierii până la Budapesta, această plată împreună cu celelalte cheltuieli cerute până la desfacerea definitivă a marfei vor fi plătite de mine aici în socoteala sumei totale.

Ma observ că sacii trebuitori pentru trimiterea marfet, de ori câte vagoane va fi ea, îi pot procura eu, după-ce mai întâiu mi-se va face cunoscut felul produselor.

Domnii cari vor lucra pe calea aceasta, se vor încredința că au mai mare interes de a-și desface marfa prin mine la Bursa din Budapesta, de cât prin cumpărători particulari.

826 3-6

Fabrică de Casse.

Subscrișul imi iau voie a face atent p. t. publicul, că în atelierul meu se construiesc

Casse de fer

obiceiuite, din cel mai solid material, sigure contra focului și spargeret.

Casse-Panczer

pentru bănci, construite din cel mai veritabil oțel.

Oi-ee spargere e absolut imposibilă fie cu oi-ee instrument anume meșteșugit pentru scopul acesta.

Garantez pe deplin că în termen de 24 oare aceste Casse nu se vor pute găuri.

Rog deci On. public, care are trebuință de Casse de fer, să mă onoreze cu încrederea și cu comanda sa, asigurându-și că va fi deplin satisfăcut.

== Pentru biserici și comune liferez Casse pe lângă solvire în rate după învoială. ==

Instalare de lumină Atycelen.

— Lista prețurilor gratuit și franco. —

Correspondență în toate limbile patriei.

Cu distinsă stimă

GUSTAW MOESS,

fabrică de casse

Sibiu, strada Poplăcei-mari nr. 8.

780 —13

Prăvălie de mode

ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și stradei Forray.

Recomandă marele său meșezin de mode pentru dame: mătăsuri, pânzături și chifonuri.

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrațuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide. și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, cari își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de

== reverenzi, paltoane, pardesiuri, ==
și le pregătim prin binecunoscutul croitor Dragan Adamovici.

Avem în mare asortiment materie și mătăsuri pentru

== ornate și prapori bisericești. ==

Putem prezenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenzile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și ineseptionabil.

Cu distinsă stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

792 9-25